

Cronfa Bensiwn Dyfed – Cynllun Archwilio 2024

Blwyddyn archwilio: 2023-24

Dyddiad cyhoeddi: Ebrill 2024

Cyfeirnod y ddogfen: 4207A2024

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol. Ceir rhagor o wybodaeth yn ein [Datganiad o Gyfrifoldebau](#).

Archwilio Cymru yw'r enw cyfunol anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân â'u swyddogaethau cyfreithiol eu hunain fel y disgrifir uchod. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddi unrhyw swyddogaethau.

Ni dderbynnir unrhyw gyfrifoldeb gan yr Archwilydd Cyffredinol, staff Swyddfa Archwilio Cymru na, pan fo hynny'n gymwys, yr archwilydd penodedig mewn cysylltiad ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog neu weithiwr arall yn eu rhinwedd unigol nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partiön perthnasol. Mewn cysylltiad â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a, pan fo hynny'n berthnasol, yr archwilydd penodedig yn drydydd partiön perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildddefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English. Corresponding in Welsh will not lead to delay.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Ynglŷn ag Archwilio Cymru

Ein nodau a'n huchelgeisiau

Rhoi Sicrwydd i bobl Cymru bod arian cyhoeddus yn cael ei reoli'n dda	Egluro sut mae arian cyhoeddus yn cael ei ddefnyddio a sut mae'n diwallu anghenion pobl	Ysbrydoli a grymuso'r sector cyhoeddus yng Nghymru i wella	
 Manteisio'n llawn ar ein persbectif, ein harbenigedd a'n dyfnder mewnwelediad unigryw	 Cryfhau ein sefyllfa fel llais awdurdodol, dibynadwy ac annibynnol	 Cynyddu ein gwelededd, ein dylanwad a'n perthnasedd	 Bod yn sefydliad enghreifftiol ar gyfer y sector cyhoeddus yng Nghymru a thu hwnt

Cynnwys

Cyflwyniad	5
Cipolwg ar eich archwiliad	7
Perthnasedd datganiadau ariannol	8
Risgiau ariannol sylweddol	9
Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt	10
Amserlen archwilio datganiadau ariannol	11
Ffi a'r tîm archwilio	12
Ansawdd archwilio	18
Cefnogi chi	19

Cyflwyniad

Rwyf bellach wedi cwblhau fy ngwaith cynllunio i raddau helaeth.

Mae'r Cynllun Archwilio Manwl hwn yn nodi fy nghyfrifoldebau statudol fel eich archwilydd allanol ac i gyflawni fy rhwymedigaethau o dan y Cod Ymarfer Archwilio.

Mae'n nodi'r gwaith y mae fy nhîm yn bwriadu ei wneud i fynd i'r afael â'r risgiau archwilio a nodwyd a meysydd allweddol eraill y canolbwyntir arnynt yn ystod 2023.

Mae hefyd yn nodi fy ffi archwilio amcangyfrifedig, manylion fy nhîm archwilio a dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni gweithgareddau ac allbynnau arfaethedig fy nhîm archwilio.

Adrian Crompton

Archwilydd

Cyffredinol Cymru

Archwiliad o'r datganiadau ariannol

Mae'n ofynnol i mi gyhoeddi adroddiad ar eich datganiadau ariannol sy'n cynnwys barn ar eu 'gwirionedd a'u tegwch' ac a yw'r datganiadau wedi'u 'paratoi'n briodol'. Byddaf hefyd yn adrodd drwy eithriad ar nifer o faterion a nodir yn fanylach yn ein [Datganiad Cyfrifoldebau](#).

Mae gennyf gyfrifoldeb hefyd i dderbyn cwestiynau a gwrthwynebiadau i'r datganiadau ariannol gan etholwyr lleol (codir ffioedd ychwanegol am y gwaith hwn, os oes angen).

Nid wyf yn ceisio cael sicrwydd llwyr ar wirionedd a thegwch y datganiadau ariannol a'r nodiadau cysylltiedig ond yn mabwysiadu cysyniad o fateroldeb. Fy nod yw nodi camddatganiadau materol, hynny yw, y rhai a allai arwain at gamarwain darllenydd o'r cyfrifon. Mae'r lefelau yr wyf yn barnu camddatganiadau o'r fath yn faterol wedi'u nodi yn ddiweddarach yn y cynllun hwn.

Ni osodwyd unrhyw gyfyngiadau arnaf wrth gynllunio cwmpas yr archwiliad hwn

Cipolwg ar eich archwiliad

Bydd fy archwiliad o ddatganiadau ariannol yn canolbwyntio ar eich risgiau a meysydd pwyslais eraill

Mae fy nghynllun archwilio wedi nodi'r risgiau canlynol:

Risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol

- Gwrth-wneud rheolaethau gan y rheolwyr

Perthnasedd

Perthnasedd	£31.367 miliwn
Trothwy adrodd	£1.568 miliwn

Perthnasedd datganiadau ariannol

Perthnasedd £31.367 miliwn

Fy nod yw nodi a chywiro camddatganiadau perthnasol, hynny yw, y rhai a allai achosi i'r sawl sy'n darllen y cyfrifon gael ei gamarwain.

Cyfrifir perthnasedd gan ddefnyddio:

- asedau gros gwirioneddol 2022-23 o £3,137 miliwn
- Canran perthnasedd o 1%

Rwyf yn adrodd unrhyw gamddatganiad sy'n fwy na lefel ddibwys (a bennir ar berthnasedd o 5%) i'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu.

Meysydd o ddiddordeb penodol

Ceir rhai meysydd o'r cyfrifon a allai fod yn bwysicach i ddefnyddiwr y cyfrifon ac rydym wedi pennu lefel perthnasedd is ar gyfer y rhain:

- Cydnabyddiaeth uwch-swyddogion £1,000
- Datgeliadau partion cysylltiedig £1,000, datgeliadau partion cysylltiedig £10,000 (Unigolion), £31.367 miliwn (Cyrff Eraill)

Risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol

Nodir risgiau sylweddol o gamddatganiad perthnasol y mae'r asesiad o risg cynhenid ar eu cyfer yn agos at ben uchaf y sbectrwm risg cynhenid neu'r rhai sydd i'w trin fel risg sylweddol yn unol â gofynion Safonau Rhyngwladol ar Archwilio eraill. Mae'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn gofyn i ni roi mwy o sylw ar y risgiau sylweddol hyn.

Arddangosyn 1: risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol

Risg sylweddol	Ein hymateb arfaethedig
<p>Gwrth-wneud rheolaethau gan y rheolwyr</p> <p>Mae'r risg o wrth-wneud rheolaethau gan y rheolwyr yn bresennol ym mhob endid. Oherwydd y ffordd anrhagweladwy y gallai gwrth-wneud o'r fath ddigwydd, ystyrir ei fod yn risg sylweddol [Safon Rhyngwladol ar Archwilio 240.32-33].</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none">• profi priodoldeb cofnodion cyfnodolion ac addasiadau eraill a wnaed wrth baratoi'r datganiadau ariannol;• adolygu amcangyfrifon cyfrifyddu ar gyfer rhagfarn; a• gwerthuso'r rhesymeg dros unrhyw drafodiadau arwyddocaol y tu allan i gwrs busnes arferol.

Meysydd eraill y canolbwyntir arnynt

Cyflwynaf risgiau eraill o gamddatganiad perthnasol a nodwyd. Er na phenderfynwyd eu bod yn risgiau sylweddol fel yr uchod, hoffwn eu dwyn i'ch sylw.

Arddangosyn 2: meysydd eraill y canolbwyntir arnynt

Risg archwilio	Ein hymateb arfaethedig
<p>Mae'r balans buddsoddiadau yn cynnwys cymysgedd o fuddsoddiadau sy'n gymhleth i'w gwerthfawrogi ac mae goddrychedd yn eu prisiad.</p> <p>Felly, mae risg bod y balansau buddsoddiadau yn cael eu camddatgan yn sylweddol</p>	<p>Bydd y tîm archwilio yn:</p> <ul style="list-style-type: none">• cytuno ar y prisiadau i ddogfennaeth ategol briodol;• adolygu adroddiadau 'sicrhau rheolaeth' gan reolwyr y gronfa berthnasol; a• gwerthuso'r risg o gamddatganiad deunydd gweddilliol a'r angen am weithdrefnau archwilio ychwanegol.

Amserlen archwilio datganiadau ariannol

Nodaf isod ddyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni fy ngwaith archwilio cyfrifon ac allbynnau arfaethedig.

Arddangosyn 3: dyddiadau allweddol ar gyfer cyflawni allbynnau arfaethedig

Allbwn arfaethedig	Gwaith a wnaed	Adroddiad wedi'i gwblhau
Cynllun Archwilio 2024	Mawrth – Mai 2024	Mai 2024
Gwaith archwilio datganiadau ariannol: <ul style="list-style-type: none">Archwiliad o'r Adroddiad Datganiadau AriannolBarn ar y Datganiadau Ariannol	Gorffennaf – Tachwedd 2024	Tachwedd 2024

Ffi a'r tîm archwilio

Ym mis Ionawr 2024 cyhoeddwyd ein [Cynllun Ffioedd](#) ar gyfer y flwyddyn 2024-25 fel y cymeradwywyd gan Bwyllgor Cyllid y Senedd. Mae fy nghyfraddau ffioedd ar gyfer 2024-25 wedi cynyddu 6.4% ar gyfartaledd o ganlyniad i bwysau chwyddiant na ellir ei osgoi a'r angen parhaus i fuddsoddi mewn ansawdd archwilio.

Rwy'n amcangyfrif mai cyfanswm eich ffi archwilio fydd £38,424.

Bydd y gwaith cynllunio yn parhau, ac yn newid fy rhaglen o waith archwilio, ac felly fy Efallai y bydd angen ffi os bydd unrhyw risgiau newydd allweddol yn dod i'r amlwg. Ni wnaf unrhyw newidiadau heb yn gyntaf Trafodwch nhw gyda swyddogion.

Mae ein ffi archwilio ariannol yn seiliedig ar y rhagdybiaethau canlynol:

- Mae'r archwiliadau y cytunwyd arnynt yn nodi'r gofynion papur gwaith disgwylidig i gefnogi'r datganiadau ariannol ac mae'n cynnwys amserlenni a chyfrifoldebau.
- Ni nodir unrhyw faterion o arwyddocâd ar wahân i'r hyn a grynhoir yn y cynllun hwn, yn ystod yr archwiliad.

Ardal archwilipo	Ffi arfaethedig ar gyfer 2024 (£) ¹	Ffi wirioneddol ar gyfer 2023 (£)
Archwilio Datganiadau Ariannol	38,424	36,113
Cyfanswm ffi	38,424	36,113

Swyddogaethau archwilio statudol

Yn ogystal ag archwilio'r cyfrifon, mae gennyf gyfrifoldebau statudol am gael cwestiynau ynghylch y cyfrifon a gwrthwynebiadau iddynt gan etholwyr lleol. Nodir y cyfrifoldebau hyn yn Neddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004:

- Adran 30 Arolygu dogfennau a chwestiynau yn ystod archwiliad; ac
- Adran 31 Yr hawl i wneud gwrthwynebiadau yn ystod archwiliad.

Gan fod y gwaith hwn yn adweithiol, nid wyf wedi ei gymryd i ystyriaeth yn y tabl ffioedd isod. Os byddaf yn cael cwestiynau neu wrthwynebiadau, byddaf yn trafod ffioedd archwilio posibl ar y pryd.

¹ Mae'r ffioedd a ddangosir yn y ddogfen hon yn gyfyngedig i TAW, nad yw'n cael ei godi arnoch chi.

Arddangosyn 6: fy nhîm archwilio lleol

Enw	Rôl	Cyfeiriad e-bost
Derwyn Owen	Cyfarwyddwr Ymgysylltu	derwyn.owen@archwilio.cymru
Jason Blewitt	Rheolwr Archwilio	jason.blewitt@archwilio.cymru
Elinor Ansell	Archwilydd Arweiniol	elinor.ansell@archwilio.cymru

Gallaf gadarnhau bod pob aelod o'm tîm yn annibynnol ar yr Awdurdod a'ch swyddogion.

Ansawdd archwilio

Mae ein hymrwymiad i ansawdd archwilio yn Archwilio Cymru yn absoliwt. Credwn fod ansawdd archwilio yn ymwneud â gwneud pethau'n iawn y tro cyntaf.

Defnyddiwn fodel tair llinell sicrwydd i ddangos sut yr ydym yn cyflawni hyn. Rydym wedi sefydlu Pwyllgor Ansawdd Archwilio i gydgyssylltu a goruchwyllo'r trefniadau hynny. Gwnawn ein gwaith yn ddarostyngedig i graffu annibynnol gan yr Adran Sicrhau Ansawdd* ac mae ein Cadeirydd yn gweithredu fel cyswllt ar ansawdd archwilio i'n Bwrdd. Am fwy o wybodaeth gweler ein [Hadroddiad Ansawdd Archwilio 2022](#).

Ein Pobl

Ffurir y llinell sicrwydd gyntaf gan ein staff a'n rheolwyr sy'n gyfrifol yn unigol ac ar y cyd am gyflawni'r safonau o ansawdd archwilio yr ydym yn dyheu amdanynt.

- Dewis y tîm cywir
- Defnyddio arbenigwyr
- Goruchwyllo ac adolygu

Trefniadau ar gyfer sicrhau ansawdd archwilio

Ffurir yr ail linell sicrwydd gan y polisïau, yr offer, y ddysg a'r datblygiad, y canllawiau, a'r arweinyddiaeth a ddarparwn i'n staff i'w cefnogi i gyrraedd y safonau ansawdd archwilio hynny.

- Rhaglen archwilio
- Moeseg
- Canllawiau
- Diwylliant
- Dysgu a datblygu
- Arweinyddiaeth
- Cymorth technegol

Sicrwydd annibynnol

Ffurir y drydedd linell sicrwydd gan y gweithgareddau hynny sy'n rhoi sicrwydd annibynnol dros effeithiolrwydd y ddwy linell sicrwydd gyntaf.

- Adolygiadau Rheoli Ansawdd Ymgysylltu
- Adolygiadau â thema
- Adolygiadau oer
- Dadansoddi'r achos sylfaenol
- Adolygiad gan gymheiriaid
- Y Pwyllgor Ansawdd Archwilio
- Monitro allanol

*Cangen monitro ansawdd Sefydliad Cyfrifwyr Siartredig Cymru a Lloegr yw'r Adran Sicrhau Ansawdd.

Cefnogi chi

Mae Archwilio Cymru wedi datblygu amrywiaeth o adnoddau i gefnogi craffu ar gyrff cyhoeddus Cymru, ac i gefnogi'r gyrff hynny i barhau i wella'r gwasanaethau y maent yn eu darparu i bobl Cymru.

Ewch i'n gwefan i ddod o hyd i:

	Ein gwaith Arfer Da lle rydym yn rhannu arfer sy'n dod i'r amlwg a mewnwelediadau o'n gwaith archwilio i gefnogi ein hamcanion i sicrhau, esbonio ac ysbrydoli.
	Ein cylchlythyr sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi yn rheolaidd am ein gwaith archwilio gwasanaethau cyhoeddus, arfer da a digwyddiadau.
	Ein cyhoeddiadau sy'n cwmpasu ein gwaith archwilio a gwblhawyd mewn gyrff cyhoeddus.
	Gwybodaeth am ein Blaenraglen Waith Archwilio Perfformiad 2023-2026 sy'n cael ei llunio gan weithgaredd ymgysylltu â rhanddeiliaid a'n darlun o ddadansoddi gwasanaethau cyhoeddus.
	Amrywiol offer data a ffeithluniau i'ch helpu i ddeall tueddiadau gwariant cyhoeddus yn well gan gynnwys ystod o fewnwelediadau eraill i graffu ar ddarparu gwasanaethau cyhoeddus.

Gallwch ddarganfod mwy am Archwilio Cymru yn ein [Cynllun Blynyddol 2023-24](#), [Cynllun Blynyddol 2024-25](#) a'n [Strategaeth 2022-27](#).

Drwy ein gwaith Arfer Da, rydym yn rhannu arferion sy'n dod i'r amlwg a mewnwelediadau o'n gwaith archwilio i gefnogi ein hamcanion i sicrhau, esbonio ac ysbrydoli.

Mae ein cylchlythyr yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ichi yn rheolaidd am ein gwaith archwilio gwasanaethau cyhoeddus, arferion da a digwyddiadau, y gellir eu haddasu i'ch dewisiadau.

I gael rhagor o wybodaeth am ein gwaith Arfer Da cliciwch [yma](#).

Cofrestrwch i dderbyn ein cylchlythyr [yma](#).

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.